

fat ind i Rigsdagen, og for denne Opfindelse var den daværende Minister altsaa ikke ansvarlig. Den kom ind i Rigsdagen, men forresten er det da ikke noget Usædvanligt, at det overlades til Ministeriet ved Gjemmensførelsen af Lovene at finde mange Punkter, som senere nærmere skulle bestemmes, og som ikke ere bestemte i Loven. Der er altsaa ikke noget Giendommeligt ved, at det Punkt, som egentlig ikke var Begyndelsen, men snarere Slutningen, maatte bestemmes senere, men en nærmere Forhandling herom søger mig for langt bort fra Finantsloven, og allermindst er jeg tilbøielig til at gaa ind herpaa, naar jeg ser hen til Betsaffenheden af de Uttringer, som jeg anser det for rigtigt nu at fremsjøre om Sagen i sin Helhed. Det er nemlig ganske vist en Fordring, som man i det Hele taget med Høje kan gjøre til en Regjering, at den navnlig i Sager som denne ikke fortaber sig i Enkeltheder, men holder sig til en almindelig Betragtning, og hvis denne Fordring overhovedet kan gjøres, saa tør jeg forudsætte, at den fortrinnsvis kan gjøres under de nuværende Forhold. Nu kan jeg ikke negte, at jeg tror, at en noget tilsvarende Fordring, om endog i en mindre Grad, kan gjøres til de enkelte Medlemmer, som yttre sig over en Sag som Finantsloven i dens Helhed, og hvis jeg har Ret heri, vil man forstaa, at jeg blev noget forundret ved at høre det ensidige Foredrag, hvormed denne Forhandling blev aabnet af det ærede 2det Medlem for 10de Kreds (Sessen); jeg tvivler meget paa, at Nogen, som har en levende Erindring om Situationen, kunde tro, at det eneste Spørgsmaal, som forelaa, og at det Hovedspørgsmaal, som forelaa, var Spørgsmaalet om Bevillingen til et Pantserflib. Det er jo ganske vist en god Ting i Politiken at kunne glemme; det indrømmer jeg, og der er navnlig en Ting, som jeg er meget tilbøielig til at glemme, og som jeg tror, det er nødvendigt for Enhver, der deltager i offentlige Forhandlinger, at kunne glemme, og det er saadanne mere personlige Bemærkninger og Angreb, som ikke staa i uadskillig Forbindelse med Sagen. Derimod er der noget Andet, som ikke kan glemmes, og det er de Forhold, som til enhver Tid ere de raadende og som beherske Situationen, og jeg kan ikke negte, at da jeg hørte det ærede Medlems Uttringer igaar, blev jeg fristet til at spørge, om det ærede Medlem var vaagen, eller om jeg var vaagen, eller om hvem af os der egentlig drømte, thi i den Grad savnede jeg en Forstaaelse af den egentlige Situation fra det ærede Medlems Side. Der er vist ingen af de ærede Medlemmer, som kunne være i Tvivl om, hvad jeg hermed sigter til, og jeg kan i saa Henseende henholde mig til, hvad der fuldkommen rigtigt i saa Ord blev udtalt af det ærede kongevalgte Medlem (Fischer), som idag havde Ordet. Tro de Herrer virkelig, at det, som i de sidste Aar har ligget paa Bunden af

de Stadier, som vi have gjenneगाaet i vor Grundlovstilegnelse, har været Spørgsmaalet om Bevillingen til et Pantserflib? Tro de Herrer virkelig, at den dybe Rante, som har ligget paa Bunden, har været den at blive færdig med Finantsloven til 1ste April? Nei, mine Herrer, Spørgsmaalet har været et ganske andet. Det vil ikke kunne glemmes, at netop kort før Paaske for et Aar siden blev der indgivet en Adresse i Folkethinget, mindes jeg ret var det den 31te Marts. Denne Adresse kunne ærede Medlemmer af Landsathinget, og navnlig det ærede Medlem, som jeg sigter til, ikke have glemt, thi den fremtalte en Adresse fra Landsathinget af 2den April. Kort efter faldt Svaret, det kongelige Svar, til begge Rigsdagens Thing. Det var, som sagt, endnu kort før Paaske. Siden den Tid, mine Herrer, er der uregelmæssigt handlet Udskilligt. Det vil erindres, at der blev stillet et Forslag ved Enden af 3die Behandling af Finantsloven ifjor, et Forslag, som gik ud paa, at Finantsloven skulde negtes. Det vil erindres, at dette Forslag ikke trængte igjennem, Folkethinget vedtog Finantsloven den 2den Mai, men dermed standsede ikke denne Bevægelse, den forfattedes, og vil man nærværendegjøre sig Hødepunktet udenfor Rigsdagen, saa er der dog vist Udskillige, som ikke have glemt et Møde paa et Sted, som ikke ligger saa langt fra det Sted, hvorfra det ærede Medlem er, nemlig Skanderborg Mødet. Der fandt ret betegnende Udtalelser Sted. Dernæst, mine Herrer, begav det sig jo, at der den 9de Oktober 1873 af et født Flertal i det andet Thing indgaves et Forslag, som gik ud paa at erklære, at Folkethinget skulde udtale, at Thinget beklagede, at de Forhold, der fremtalte Adressen af 31te Marts til Kongen, endnu vare de samme, og at Folkethinget skulde fastholde og gjentage de i denne Adresse indeholdte Udtalelser, og denne Erklæring blev indgivet som en Forberedelse, Tilkendegivelse af, at de Paagjældende agtede at stemme mod Finantslovens Overgang til 2den Behandling. Det var et født Flertal, og i Overensstemmelse med, hvad der saaledes var udtalt, blev ogsaa virkelig Finantslovens Overgang til 2den Behandling negtet den 17de Oktober. Derpaa fulgte en Opløsning; efter denne Opløsning kom atter Thinget sammen. Spørger man nu om, hvad den Paastand var, som blev fremsat i Adressen af 31te Marts, saa har jeg hørt mange Forklaringer, og især i den senere Tid har jeg hørt mange Forklaringer, som i høi Grad ville begrænse denne Adresses Betydning. For mig staa der imidlertid ganske klart, at dens oprindelige Betydning laa — og jeg tror, at det høie Thing vil være enigt deri — i den Fordring paa, at Kongen skulde være bunden, politisk bunden til at vælge sine Ministre mellem og blandt Ordførerne — jeg siger Ordførere ikke Ledere — for det til enhver Tid i Folkethinget værende Flertal; det var Maalet, og Midlet,